

Strelec, tajnikom, Jurij Brumen, blagajnikom in Franc Vaupotič, odbornikom. Omenimo še naj, da so zapeli domači pevci med zborovanjem, kakor tudi pozneje pri prosti zabavi pri gospodu Vaupotiču večje pih slovenskih pesmij. Stanimir.

Od Sv. Lovrenca v slov. gor. (R a z n o.) Tukajšnje »gospodarsko društvo« je imelo na svečnico javni zbor, z volitvijo in podučljivimi predavanji ter primerno zabavo. Prvi govornik nas je opozarjal in nam razkazival dve že obstoječi nadlogi in boleznici trtni, namreč peronospora in filoksero, kakor še o hujšji tretjej, »blakrot« imenovanej, te nam žugajo vinorejo do cela vničiti, zatorej nam je priporočal, naj takoj začnemo ameriške trte gojiti, da smo v slučaju potrebe z njimi že oskrbljeni. Drugi se je hvalno spominjal dvajsetletnega delovanja našega društva, vsled katerega opazujemo razne napredke v sadjarstvu, živinoreji ter poprek v umnem gospodarstvu. Tretji nam je našteval vzroke slabih časov; štrti nas je seznanjeval z različnimi žuželki, kebrji in metulčki, ki nam ugonablajo žita na polji, cvet in sad na drevju in kaj storiti, da se mrčes vsaj deloma zatre. Naše sicer že malo postarno društvo še vedno deluje krepko, ter hvalno v naš prid in blagor; posebno v prvih letih pa je svojo nalogo še vse častneje izvrševalo, ter je skrbelo za govornike, ki so nas navduševali za vse dobro ter nam kazali pot k umnemu gospodarstvu. Vspodbujeni naši ukaželjni mladeniči so z nekimi posebnim veseljem zahajali v Maribor v vino- in sadjerejsko šolo ter so si v kratkem času potrebnih vednostij prilastili in vsled tega je nastalo čuda hvalno, čekel bi, mojstersko držanih drevesnic, iz njih se vsako leto več stotin lepo izrejenih drevesc odda ter se prej prazno stoječi prostori spreminjajo v najlepše sadne vrtove. Da tukaj tudi domača šola ni zaostala, morem hvalno omeniti, ker vsako leto dobivajo učenci drevesc z nalogo, da jih pravilno posadijo in jih skrbno gojijo. Veseli me omeniti, da naši predniki nekateri, ki so gospodarili takrat, ko še skoraj dače ni bilo in manj domačih potreb, pa so le slabo izhajali, sedanji njih nasledniki sicer z davki in domačimi potrebami preobloženi, vendar z umno prigrisodarjenimi denarji zalagajo hranilnice in posojilnice. Pa nasprotno, senčne strani tudi sedaj ne manjka, to je žalibog gotovo, pa kjer siromaštvo na dveri trka, tam si je ljudstvo samo krivo. Veselo je tudi, da se naše ljudstvo vedno bolj zaveda, tedaj tudi rajši čita in slavna družba sv. Mohora ima pri nas 106 družtvenikov, vsled tega je čem dalje večje zanimanje za dobre stvari; tako postavim, vidimo sedaj na mestih, kjer je prej za dobrih časov stal le kak razdrapan križ ali na pol podrta kapela ali celo nič, da se vzdigujejo sedaj lične kapelice z večinoma Mariji Lurdski v čast sezidane in ne redkokrat, ako si kje v bližini, te zvončeka premili glas prijazno vabi, da se vzame klobuček z glave in vredno počasti z menoj Marijo Devico, našo priprošnjico! Zamoremo se tedaj vsled delovanja našega društva o naših razmerah ponosno, pohvalno izreči, ter za danes z Bogom!

Od Braslovč. (O m i k a.) Slovenci imamo mnogo časopisov, lepih in koristnih, ali ne moremo si vseh naročati, kajti dandanes je huda za denar. Kmet ima komaj za svoje potrebe in za velike skoraj neznosne davke, kako si bo naročal drage časnike! Zato so se ustanovila prekoristna »bralna društva«, ki z združenimi močmi delujejo, da zamore naš slovenski kmet za majhen denar prebirati časopise in si izposojevati lepe in koristne knjige. Bralna društva so velik napredek za razvoj človeške omike in blagostanja. Koliko lepega in koristnega bere naš kmet v časnikih in s tem se okoristi in sebi in svojim pomore do boljše prihodnosti. Ko bi »bralnih društev« ne bilo, vedel bi naš kmet malo, kar

je v časnikih koristnega, kajti sam si jih more malo naročati; a tukaj jih za majhen denar bere mnogo. Rodoljubi, ki to berete ali slišite, podpirajte »bralna društva«, pristopite kot udi, žrtvujte majhno svoto denarja, pomagajte vzdrževati »bralna društva«, da ne začnejo iti rakove poti. Žalostno je slišati, če bi razpadlo kakšno društvo vsled pomanjkanja podpore; to bi bilo slabo za nas in naši nasprotniki bi nas zasmehovali in pikali, da smo tako ubožni, ko ne moremo svojih naprav vzdrževati. Toraj na noge, na delo »z združenimi močmi!«

Od St. Lenarta pri Laškem. (S p o m i n i.) Ne morem si kaj, da bi Vam ne sporočil tudi iz našega malopoznanega, a vendar priljubljenega St. Lenarta. Le malokedaj se kateri oglasi v Vašem listu, dokaz, da smo še dremotni, ter da še vse pre malo beremo podučljive časopise in knjige. — Kar pa letino zadeva, moram reči, da so nam nekateri pridelki bolj slabo, drugi pa precej povoljni bili. Ozimina je vsled velikega snega, in dolgo trajajoče zime, nekaj pognjila, nekaj pa tudi prezebla. Toraj ozimnega zrnja ni veliko bilo. Z jarino smo še precej zadovoljni bili: oves se je deloma dobro obnesel, ravno tako tudi koruza. Ajda je bila srednja, nekaj ji je tudi toča škodovala, nekaj pa smod. Fižol je bil prav rodovit, da malokedaj tako. Zelje je bilo bolj slabo, repa pa prav lepa. Korun ali krompir je pa tudi precej gnjil. — Sadja so nekateri precej imeli, ter so tudi veliko sadne pijače napravili, za katero so nekateri tudi lepe denarje dobili. — Vino nam je toča na Št. Jernejevo nedeljo deloma odvezla; pa tudi strupena rosa je mnogo trsu škodovala, vsled tega tudi grozdje ni popolnoma dozorelo. Kar se tiče količnosti, so ga nekateri več dobili nego prejšnje leto; toda gledé dobrote, je mnogo slabeje od njega. Sena, otave in detelje smo veliko dobili, ter večinoma tudi v lepem spravili. — Naša župnija šteje nad 1100 duš; rodilo se je preteklo leto 39 otrok; 20 moških, 19 ženskih. Umrlo jih je 24; 16 moških, 8 ženskih. Med temi sta bila najstarejša dva moža, eden čez 90, drugi pa čez 80 let star. Poročenih je bilo pet parov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Državni zbor pretrga svoje posvetovanje še v tem tednu in vlada skliče deželne zbere na dne 3. marcija, tako na željo poslancev poljskega in »kluba konservativcev«. Nemški levici sicer to ni po volji, vendar mora se vsaj tokrat udati. — Pogodba Donavske parobrodne družbe in vlade je v drž. zboru obveljala, da-si so nekateri poslanci močno ugovarjali. — Več poslancev, med njimi dr. Kaiser, prof. Robič, nasvetuje, naj predloži vlada načrt postave, po kateri se spremeni domovinska pravica in s tem tudi razdeli skrb za »občinske reve« med občine pravičniše. Za tako spremembo je pač že zadnji čas! — Grof Wurmbrand je predlagal, naj se vpelje prisilno zavarovanje, to pa tako, da bode vsaka dežela za-se tudi zavarovalnica. Predlog sicer vabi človeka, toda ni brez večjih težav; sedaj ga ima odsek poslancev v posvetovanje.

Štajarsko. Deželna hranilnica je darovala 15.000 fl. v to, da se porabijo za vzgojo dobrih poslov. Nje namen je gotovo blag, ali nam ne dopade na njem to, da se denar porabi le v Gradci in vendar ga dobiva hranilnica največ iz slov. dela naše dežele. — Ako pride do tega, da dobijo zdravniki svojo »kamoro« ali po domače zadrugo, bode za vso deželo le ena in sicer v Gradci. Ne vemo, ali jim bode z njo pomagano veliko.

Koroško. V Rožeku pripravlja posebno društvo

graščino kneza Liechtensteina v stanovanja tužcev, posebno angležanov. Taki imajo posebne navade in tudi potrebe in njim hoče društvo ustreči na imenovani graščini. Mogoče, da jih privabi s tem več in jim izvabi, čem največ more, denarja. — Na Suhi, ob nemški meji, so si rodoljubi osnovali posojilnico in je jih torej sedaj že v celem štirinajst.

Kranjsko. Gledališče v Ljubljani bode v kratkem gotovo, ali kipov, ki imajo lepšati poslopje, neki niso srečno izvolili. — Otrok, za šolo sposobnih, šteje kranjska dežela 78.579, iz teh pa hodi v šolo le 51.700; to je očitno premalo, kajti izmed sto otrok hodi jih po takem samo po 68 v šolo.

Primorsko. Občnega zbora ženske podružnice v Gorici se je vdeležilo 40 gospá in bi bile one lahko marsikje možem v izgled, kar se tega tiče. — V Štandreži je nek zidar razdiral peč in v zidu je našel 35 svetlih tolarjev. Dva »križaka« mu je gospodar dal na to za spomin; enake sreče še zidar neki doslej ni doživel.

Tržaško. Dva večja trgovca sta te dni v Trstu prevrgla t. j. napovedala sta sodnji, da nimata več, s čemer bi plačala svoje dolgove. Uzrok tega je neki nova carina, katero terja francoska vlada od vina. To pa je brz samo izgovor. — Užitninski davek ali kakor se imenuje, dac nese mestu 928.240 fl. To je lep denar!

Istra. Pulj leži ob jadranskem morji in je v mestu največ e. kr. mornarjev; v zadnjem času čuti se pri teh več slov. življenja, kakor je to bilo doslej. K temu jim je gotovo slov. čitalnica pripomogla.

Hrvaško. Privalci v Zagrebu se pritožujejo za voljo slabe razsvetljave po mestu in zato se misli sedaj že na električno razsvetljavo. Dobro, toda ona hodi drago.

Ogersko. Minister za trgovino, Baross, je dobil »veliki križ« Leopoldovega reda, tedaj enako odlikovanje, kakor avstrijski minister za trgovino. — Predsednik drž. zbora v Budimpešti bode neki baron Banffy, mož je znan »ostriz« in je Madjar od pet do glave.

Vunanje države.

Rim. Vestno se muči liberalcev tolpa, da izvoha kaj iz vatikana t. j. iz vrste poslopij, katera so se v lasti papeža, ali to se jim nič kaj ne posreči ter se brz vsaki novici pozna, da je bosa. Tudi novica o pismu sv. očeta do francoskih škofov je bila le, kakor po navadi, čisto bosa.

Italijansko. Trgovinska pogodba s Švico še ni dognana in kakor se čuje, celo pogajanje se je pretrgalo za nekaj časa. Ne zna se, v čem da juna ne gre v kup, toda prej ali slej med njima pride do pogodbe. Obé državi ste je potrebne in ne morete shajati, če ni zanesljive pogodbe med njima. — Dijaki še vedno razgrajajo zoper naučnega ministra in misli se, da tiči za njimi Crispi, »italijanski Bismark«, ali vsaj njegova stranka.

Francosko. Grof de Mun misli osnovati osrednjo katoliško stranko v drž. zboru. Da je take stranke treba, to je pač čudno v državi, ki je skorej do cela katoliška; človek bi mislil, da so vsi poslanci katoliški, ali žal, da so doehmal vse, le katoliški niso.

Belgijsko. V drž. zboru se bije huda vojska o postavi, ki določi kralju pravico, da se skliče celo ljudstvo na glasovanje, ako kralju kak sklep drž. zbora ni po volji. Če je potem ljudstvo za tak sklep, tedaj velja; če pa je zoper njega, potem ga kralj lahko vrže pod klop. Najbrž se vsprejme taka postava.

Angleško. Naj se irski jétniki izpustijo iz ječe, ako so prišli va-njo za voljo kake politične stvari, predlagalo je več poslancev v drž. zboru, toda predlog ni obveljal. Zoper njega so bili najbolj liberalci.

Nemško. Govorilo se je, da je tudi knez Bismark zoper novo šolsko postavo. Kakor pa se kaže, to ni res-

nica, pač pa bi liberalci to radi imeli, vendar pa jim v tem knez noče vgoditi.

Rusko. V Charkovu so dobili zopet znamenja od nihilistov, vendar pa še doslej vodij niso dobili v roke, pač pa so našli dve tiskarni, v katerih so nihilisti tiskali svoje oklice. — Vlada je mislila vzeti več milj. posojila za to, da pošlje stradajočim kmetom živeža, ali kakor se trdi, posojila ne bode treba, ker se ima vlada dovolje denarja na razpolaganje.

Srbsko. Predsednik skupščine, Katić je odstopil, ker mu zadnje glasovanje »o kraljici« ni bilo po volji. Najbrž pa si ga voli skupščina na novo za predsednika, vsaj njegovi prijatelji delajo na to.

Tursko. Sultan je že potrdil za namestnika v Egiptu ali za kediva mladega Abbasa; pravice mu je podelil ravno tiste, kakor jih je imel Abbasov oče. Mladi kedive pa je neki jako odločen pa pravičen vladar.

Grško. Kakor v večih državah, tako se godi tudi Grški, da ji primanjkuje denarja. Sedanji vladi se očita, da ne ravna prav z denarjem in je celo mogoče, da ona vsled tega odstopi.

Afrika. V Masavi so se domači glavarji na novo jeli med seboj pobijati in s tem se napeljuje voda na mlino italijanske. Laška roka najraji tam žanje, kjer je kdo drugi kaj vsejal. — Da bi abisinjski vladar Menelik že bil začel vojsko, to ni resnica, toda vse kaže, da pride do vojske.

Amerika. V Braziliji so nastali novi nemiri in težko, če jim bode vlada kos, kajti ne more se več na uradnike zanesti, celo vojaki se delajo, kakor da bi najrajši potegnili v vrsto ustajnikov. — Ker bode prihodnje leto velika razstava v Chicagu, pošlje tudi naša država blaga na-njo. Nadvojvoda Karol Ludvik je imenovan za varuha te razstave.

Za poduk in kratek čas.

Družba sv. Mohora v naši škofiji.

(Konec.)

Maribor (levo obr.) Sv. Križ 7 od sto, Sv. Martin 5, Sv. Marjeta 4, Sv. Barbara 3, Sv. Peter 3, Selnica 3, Maribor (mestna žup.) 2, Kamnica 2, Gornja Kungota 1, Maribor (Slov. žup.) $\frac{1}{2}$.

Maribor (desno obr.) Dev. Marija v Puščavi 7 od sto, Ruše 5, Sv. Lovrenc 3, Lembah 2, Sv. Magdalena 1.

Marnberg. Brezldno 4 od sto, Sv. Ožbalt 4, Remšnik 2, Sv. Jernej 2, Pernice 1, Marnberg 1, Muta $\frac{1}{2}$, Sobota $\frac{1}{10}$.

Nova cerkev. Črešnjice 5 od sto, Dobrna 5, Šmartin 4, Vitanje 4, Nova cerkev 3, Vojnik 2, Frankolovo 2, Sv. Jošt 2.

Ptuj. Sv. Marjeta 6 od sto, Sv. Andraž 5, Polensak 5, Sv. Lovrenc 4, Sv. Marko 4, Sv. Vrban 4, Vurberg 3, Sv. Peter in Pavel 3, Hajdinj 2, Ptuj 1.

Rogatec. Kostrivnica 4 od sto, Rogatec 4, Stoperce 3, Sv. Peter 3, Sv. Križ 3, Žitale 3, Sv. Florijan 2, Sv. Ema 2, Sv. Rok 1.

Šaleška dolina. Sv. Til 8 od sto, Zavodnje 6, Sv. Martin 4, Sv. Janž 4, Skale 4, Sv. Mišel 4, Gornja Ponikva 2, Bele vode 2.

Šmarje. Ponikva 6 od sto, Sv. Jurij 4, Sv. Štefan 4, Dramlje 4, Sladka gora 4, Šmarje 3, Sv. Vid 3, Zibika 3, Slivnica 3, Zusen 2, Kalobje 2.

Šmartin. Razbor 6 od sto, Dolič 5, Podgorje 5, Šmiklavž 4, Stari trg 4, Šmartin 4, Pameče 4, Sv. Vid 3, Sile 3, Št. Janž 2, Št. Ilj 2, Sv. Peter 1, Slov. Gradec 1.